

Vands specifikke smeltevarme

Formål

At bestemme den specifikke smeltevarme L_s for H_2O .

Forsøg og teori

Den specifikke smeltevarme for H_2O kan bestemmes ved et lille enkelt forsøg: Vand med massen m_{vand} og ved temperaturen T_v befinder sig i en termokande. Nogle isklumper tages ud fra en fryser og man skynder sig at veje dem på en vægt (tør dem af først), hvorefter de straks droppes ned i termokanden. Vi vil dermed antage, at de omtrent har fryserens temperatur: $T_k = -18^\circ\text{C}$. Efter nogen tid er isen i termokanden smeltet og der er opnået en fælles temperatur T_f . Det vil være passende med 400-500 mL vand og is med massen 40-50 gram.

NB! Ved temperaturmålinger bør man sørge for, at termometeret stikker helt ned på bunden af termokanden. Vent desuden med at aflæse temperaturen, til den ikke ændrer sig mere. Det kan tage lidt tid, før temperaturen stabiliserer sig.

Vi kan nu opstille et energiregnskab for systemet:

- (1) Afgivet energi (vandet): $m_{\text{vand}} \cdot c_{\text{vand}} \cdot (T_v - T_f)$
Modtaget energi (isen): $m_{\text{is}} \cdot c_{\text{is}} \cdot (0 - T_k) + m_{\text{is}} \cdot L_s + m_{\text{is}} \cdot c_{\text{vand}} \cdot (T_f - 0)$

Vores system kan antages isoleret, så de to udtryk kan sættes lig med hinanden. Isoleres L i den fremkomne energiligning, fås følgende formel:

$$(2) \quad L_s = \frac{m_{\text{vand}} \cdot c_{\text{vand}} \cdot (T_v - T_f) - m_{\text{is}} \cdot c_{\text{is}} \cdot (0 - T_k) - m_{\text{is}} \cdot c_{\text{vand}} \cdot (T_f - 0)}{m_{\text{is}}}$$

Indfør dine måleresultater i skemaet nedenfor.

m_{vand} (kg)	m_{is} (kg)	T_v (°C)	T_f (°C)

Opgaver

- Sæt måledata ind i formel (2) for at finde den specifikke smeltevarme for H_2O .
- Bestem den procentvise afvigelse i forhold til tabelværdien, som er 334400 J/kg ved at bruge den sædvanlige formel:

$$\text{Afvigelse i procent} = \frac{\text{Eksperimentel værdi} - \text{Tabelværdi}}{\text{Tabelværdi}} \cdot 100\%$$

- Hvad fortæller den specifikke smeltevarme for et stof om stoffet, sagt med ord?
- Prøv at argumentere for formlerne energierne i (1). *Hjælp*: Argumenter ved hjælp af figuren nedenfor. Afgør hvor isen starter på kurven og hvor vandet starter ...
- Overvej usikkerheder/fejlkilder i forsøget.

